

Telegraful

Organ național-bisericesc

Nr. 6

Procuratura de stat

(Of.)

Str. Schewis

Loco

Abonamentul:

Un an 80 Lei. — Șase luni 40 Lei.
Trei luni 20 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada
Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. —
Articole nepublicate nu se înapoiază.

Președintele inserțiilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Ro-
mân», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Cuvântul

Rostit la Senat din partea I. P. S. Sale Mitropolitului nostru NICOLAE cu prilejul luării în cercetare a proiectului relativ la înființarea episcopiei ortodoxe a Vadului și Feleacului

— După Monitorul Oficial din 16 I. c. —

Vice-președintele senatului, dl St. Meitani, acordă cuvântul I. P. S. Sale Mitropolitului Ardealului Nicolae Bălan, care, ca raportor, citește raportul și proiectul de lege pentru reînființarea episcopiei amintite. La discuțiunea generală a luat cuvântul, după I. P. S. Sa Mitropolitul Primat, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae zicând următoarele:

D-le președinte, d-lor senatori, în calitate de mitropolit al bisericii ortodoxe de dincolo de Carpați, dați-mi voie să mulțumesc d-lui ministru al cultelor și înaltului guvern pentru bunavoința cu care a încuviințat să fie reînființată vechea episcopie a Vadului și Feleacului. Vă mulțumesc și d-voastre, d-lor senatori, pentru aprobarea ce ați dat, în prealabil, proiectului de lege adus în această chestiune.

Noi românii de dincolo de Carpați, am trăit mai ales prin biserica noastră. Ea ne-a adăpostit, cum atât de frumos a spus dl ministru al cultelor, sufletul și toate comorile noastre naționale și ea ne-a întărit nădejdea în răsărirea unor zile mai bune.

În această operă îndeplinită cu sfințenie dealungul veacurilor, biserica noastră a primit, în clipele cele mai grele prin care trecea, mare ajutor din partea Domnitorilor Moldovei și Țării românești cum și din partea bisericii acestor două principate.

Nu a fost nici un voevod pe tronul Moldovei sau Țării românești care, având contact cu părțile din Ardeal, să nu lase un altar zidit în piatră, care în același timp pentru poporul nostru de acolo a însemnat și un altar zidit în inimi. (Aplause).

În chipul acesta s'a păstrat o legătură sufletească, în ciuda nedreptelor granițe ce ne-au despărțit. În chipul acesta, prin așezămintele bisericii, a putut să treacă cărți tipărite dincoace de Carpați la noi cei de dincolo.

Diecii și învățații călugări ni-au adus, în vremurile acelea cele mai grele, în desagi, trecând munții, care pentru dânsii nu au fost nici când prea înalți, ni-au adus întărire pentru sufletele noastre.

Cu simțimente de adâncă recunoștință cugetăm la acest ajutor, care ni-a venit în vremuri grele de dincoace de Carpați.

Slăvită să fie amintirea marilor voievozi și erarhi, cari au făcut ca dulcea noastră limbă și credința noastră, ca o sfântă cuminecătură, trecând dela frați la frați, să ne mângâie în durere și să ne întărească în suferința noastră.

Aceste simțimente îmi stăpânesc sufletul în clipa aceasta, când avem fericirea să desgropăm vechea episcopie a Vadului, ctitoria lui Stefan cel Mare, și cea a Feleacului, pentru creștinii ortodocși din nordul Ardealului.

Biserica noastră de dincolo de Carpați a simțit, de mult timp, necesitatea de a avea în în părțile acelea un scaun vlădicesc, dar nu a putut să-l așeze.

Congresul nostru național bisericesc, în diferite rânduri, a hotărât pe lângă înființarea alor două episcopii în Timișoara, Oradia-Mare, și a treia în Cluj, dar hotărârea pe care o aducea, era însoțită de rezerva, că abia atunci când se va găsi timpul oportun, acele episcopii vor primi ființă.

Timpul oportun mulți ani nu l-au putut găsi, dar a sosit deodată cu trecerea dorobanțului peste Carpați, deodată cu înființarea Statului nostru românesc.

Este o necesitate de a exista, în părțile acelea ale Ardealului, o episcopie, pentru că teritoriul arhidiecesei mele este mult prea întins pentru ca să poată fi bine păstorit în deosebi în părțile acelea ale Clujului.

Este necesitatea ca acolo să fie așezat un scaun vlădicesc, care va aduce cu sine toată lumina și cultura vieții noastre românești.

Mulțumesc încă odată d-lui ministru pentru buna voință ce a avut de a prezenta acest proiect de lege, pe care vă rog și eu să aveți buna voință de a-l vota. (Aplause prelungite).

Congresul biblic al preoșimii ortodoxe române din Ardeal

Z I U A II

Ședința III

(Continuare)

Urmând punctul: «Atitudinea preoșimii în viața politică» părintele Gh. Maior din Vingard își ceteste lucrarea prinsă bine și în stil frumos, stând pe temelia principiilor exprimate în Congresul preoșimii din 1919.

În discuția asupra chestiunii părintele arhimandrit Iuliu Scriban, pune întrebarea facem ori nu facem politică ca preoși? Și răspunde afirmativ, căci altfel am lipsi dela datorie. Biserica fiind un organism social lucrează prin creștinismul său la îndreptarea lumii. Spune că a luat parte la Glasgow în Anglia la congresul

studenților creștini, pe care l-au făcut oameni maturi pentru a face educația generației tinere în vederea de a face să pătrundă ideile și idealul creștin în toate formele de manifestare a vieții, și în politică. Așa cum lucrează creștinismul social în Anglia, America, Elveția, etc. trebuie să facem ca și creștinismul nostru ortodox să se pronunțe nu numai în chestiunea politică internă a țării, ci și în chestiuni mari, mondiale, și în politica externă. Social-democrații și-au luat această sarcină, dar fără rezultat. Cât de mult e nevoie de întronarea principiilor creștinești și în viața politică, rezultă și din apelul ce-l fac comuniștii francezi la biserică, adică la preoșimea ei prin «Le Humanité».

Amintește acea singură întrebare a lui Langston, căreia îi răspunde cu datoria de a duce Evanghelia în mijlocul mulțimii și reușita va fi a preoșimii.

Părintele P. Borza, aprobă principiile profesate de păr. arhimandrit Scriban.

Părintele Iosif Trifa spune că trebuie să facem politică, căci nici un alt factor social nu dă garanția unei îndreptări sănătoase, ca preoșimea, dar nu politică exclusivistă, ci formând acel front creștin național democrat în înțelesul ideilor desfășurate de părintele Scriban.

Părintele P. Morușca își explică întreruperea făcută în cursul referadel: «Preoșii să iasă din partide!» Să facă politică, dară nu fără mișcări pe partide, cu desprețuirea solidarității, fără de care nici odată nu vom ajunge să se țină samă de noi. Cel regimentat în partid trebuie să joace cum i se cântă, altfel nu scapă de a fi prigonit. Toate programele sânt bune și frumoase, dar când e vorba de traducerea lor în faptă se poticnesc. Preotul nu poate face decât politica poporului, fără de care orice încercare ar fi zadarnică, în consecință ieșind din partide prin îndreptarea mulțimii vom căuta să punem în practică, să realizăm principiile profesate de păr. Scriban.

Păr. Dr. A. Crăciunescu, spune că face parte din partidul social-țărănist, pentru că propoveduirile lui se întemeiază pe însușul Isus Hristos. Congresul a luat următoarele hotărâri:

1. Preoșimea ortodoxă română de dincoace de Carpați rămâne deplin credincioasă principiilor politice, votate în congresul său dela 6/19 — 8/21 Martie 1919.

2. Se declară pentru formarea frontului politic-social comun al tuturor oamenilor de omenie, în vederea căruia toți preoșii, cari au aderat și intrat în vre-o grupare politică vor repăși; — nu va candida nimeni de deputat, fără a încunoștința și avea recomandarea Asociației Clerului; — și în vederea unei efective acțiuni politice-sociale votează deplină solidaritate, dând mandat comitetului central a începe și a încheia tratative cu asociațiile preoșilor ortodocși din întreaga țară, cu clerul unit și cu Asociația învățătorilor, formând toți laolaltă frontul oamenilor de omenie.

3. Se angajază a duce pe Hristos în toate manifestările vieții, crescând pe cetățeanul creștin capabil de cooperare, conștient mai întâi de datorințele și responsabilitatea sa publică, și apoi de drepturile sale, folosindu-se pentru aceasta de amvon, de presă, de artă, și de pilda propriei vieți, și de toate mijloacele morale, — și din atari indivizi să formeze partidul viitorului.

4. Comitetul central al Asociației noastre primește mandat a-și ține de sfânta datorie a sa: de a studia, trata și îndruma la bună vreme

atitudinea noastră politică în spiritul hotărârilor congreselor noastre de până acum.

Ședința IV.

Prezent I. P. S. Sa Părintele mitropolit *Nicolae*, prezidează Dr. V. Saftu.

La ordinea de zi punctul 9 «*Biblia și viața sufletească a poporului*», temă lucrată cu multă înțelegere de părintele Trandafir Scorobetiu, profesor în Sibiu. Congresul ascultă cu atențiune expunerile sale bine întemeiate. La sfârșitul cărora propune următoarele soluții:

1. O comisie biblică de teologi și experți să publice o ediție nouă a sfintei Scripturi, cu comentariu.

2. Să se publice ediții populare, din cari să nu lipsească prorocii vechi.

3. Bărbați competenți, cari cunosc bisericile apusene, să fie încredințați de episcopat ori de ministerul de culte să ne arete în broșuri de informație starea și mijloacele de progres și așezămintele nouă, cari și la noi sânt necesare.

4. Să se dea posibilitate și preoților să facă călătorii de studii, să fie trimiși preoți în bisericile din Apus, să cunoască viața religioasă și așezămintele lor. Și aceleași cărți de informație să se scrie și despre bisericile ortodoxe.

5. Să se traducă operele de teologie din apus fără a căror cunoaștere nu se poate urni un curent nou, intelectual, în clerul nostru.

6. Episcopatul român să fie rugat a ne pune la dispoziție în traducere românească toate scrierile de seamă ale sfinților părinți și alte opere teologice ortodoxe.

7. Să se facă pregătirile pe seama clerului pentru a putea cunoaște ce este școala biblică și misiunea internă, publicându-se din partea sf. sinod sau a ministerului de culte o carte cu informații precise, care să se trimită fiecărui preot spre studiere și punere în practică.

8. Srierile de propagandă religioasă din apus, cari ajută la formarea unei concepții creștine de viață să fie traduse și răspândite în public de biserică.

9. O revistă pentru preoțime să ne pună în curent cu toate mișcările de azi, căutând în același timp să eșim și noi din toropeala în care ne găsim.

10. Clerul să fie controlat și ajutat prin dese vizitații canonice și prin conferențe ca să-și facă datoria ținând pas cu vremea și îndeletnicirile streine de misiunea apostolică să nu-și mai strămute sălașul și în era cea nouă.

În desbaterile deschise asupra problemei așa de importante, întâiul ia cuvântul *părintele arhimandrit Iuliu Scriban*, spunând că biblia a adus mulțimea sectelor și sectele acum aduc Biblia în popor și la noi. Aceasta este cea mai sigură armă de combatere a diferitelor rătăcirii. Biblia să fie răspândită pe lângă o interpretare la înțeles. Este cartea tuturor, ea poate fi tipărită în ediții pentru copii, pentru școlari, pe seama adulților, însă în haina ei proprie în limba arhaică, ce nu se poate înlocui în frumseți și po-triveală dar dându-i-se în aceeași vreme textu-lui o mai mare claritate, de cum este în traduc-erile de până aci.

Insistă asupra importanței Testamentului vechiu, care din punctul nostru de vedere o-menesc ne este mai aproape, mai de înțeles de cât T. N., care ne cere înfrângerea omului. Pentru întărirea individului prorocii sânt un iz-vor neîntrecut și nesecat. Și peste tot sf. scrip-tură e temelie sigură și indispensabilă pentru viața unui popor, ce vrea să meargă înainte. Laudă străduința părintelui Scorobetiu.

Părintele *I. Dăncilă*, confesorul școalei militare, se ocupă de pocăiți, cari sânt prin doctrina lor, dacă poate fi numită astfel, nu nu-mai împotriva credinței noastre, ci și împotriva statului și armatei sale.

Să se caute modalitatea cum să fie intro-dusă biblia și în casarmă prin confesori și pre-oți militari, a căror situație trebuie să fie aran-jată, ca o chestiune de importanță mare în educația tineretului aflător sub drapel.

Părintele *Sofron Roșca*, cere ca alături de răspândirea Bibliei să fie explicate și interpre-tate diferitele servicii religioase ca ele să fie pe deplin înțelese.

Părintele protopop *N. Borza*, din Făgăraș arată cât de mășter e tratată problema educa-ției religioase, d. e. la școala de jandarmi de acolo, abia dacă e chemat preotul la 1 și 15 a

fiecărei luni pentru a oficia un serviciu scurt. Aproabă propunerea părintelui Dăncilă în ce privește instituirea confesoriilor militari.

Părinte *M. Tăndrea*, spune ce poate face Biblia cu un popor, cum se evidențiază cazul la Englezi, și cere să se depună toate stăruin-țele pentru tipărirea bibliei în ediție populară.

I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae* spune întâm-plarea unui osândit, căruia învoindu-i-se un sin-gur lucru să ia cu sine, a cerut în celula sa Biblia. Să nu plece preot dela acest congres fără să ducă cu sine sf. Scriptură, ca o scumpă amintire, dela cel dintâi congres biblic românesc. Dar acea-sta nu ajunge, ci acasă trebuie să-și facă seama cu îndatorirea de a ceti zilnic în această carte de înțelepțire nesfârșită. Dacă omul cult gă-sește zilnic timp suficient pentru a-și ceti ga-zeta, cu cât mai mult trebuie să caute vreme cu prilej, ca să se adape din izvorul nesecat al vieții. Iar preotul odată mai mult, căci el e și interpretul acestui cuvânt dumnezeiesc către oameni.

Părintele *Dr. Moise Ienciu* spune că sec-tarii își fac propaganda cu Biblia în mână. Ori-ginea sectarismului e veche și își găsește ex-plicarea în misticismul sufletului omenesc, acum din războiul mondial sporit și mai mult. O com-batere cu efect se va face prin alimentarea con-tinuă a sufletului dornic, cu hrana cea adevărată.

Sectarismul este de altă parte mijlocul prin care streinii de neamul nostru încearcă să introducă destrămarea și lucrează cu puteri enorme, dacă se ține seamă de miliardele de dolari, ce stau în serviciul propagandei. Nu poate fi și nu trebuie combătut cu forța, ci răul să fie alungat prin o propagandă sănătoasă, pentru care preoțimea ortodoxă va fi sprijinită cu toată căldura și din partea ministerului cul-telor.

Studentul în teologie *V. Popescu* spune că studenții au fost solicitați de minister să se pună în serviciul propagandei adevăratei religiosități împotriva ideilor rătăcite. Recunoaște, că deși s'a făcut ceva, mulți au lipsit dela datorie, ce nu se mai poate negliza în viitor.

Părintele *P. Morușca* roagă pe membrii congresului să intervină înșiși ca să înceteze ac-țiunea de prigonire pornită pe ici pe colea de forța statului (prin jandarmerie) împotriva sec-tarilor, pentru că o astfel de acțiune mai mult îndârjește. Ci lupta să se dea de preoțime și credincioși cu arma sfintei Scripturi.

Părintele *Albani* de aceeași părere, a re-prezentat acasă același punct de vedere și cere ca preoții și candidații de preoție să caute a răspândi cât mai mult cuvântul lui Dumnezeu.

Urmează la ordinea zilei «*Discuție asupra concordatului*», raportor părintele *Dr. Sebastian Stanca*. Din lucrarea extinsă reasumă părțile mai de seamă și în temeiul considerațiilor ex-puse propune următoarele concluzii pe cari congresul le aproabă:

«Având în vedere interesele bisericii noa-stre creștine ortodoxe, cari sunt acelea ale nea-mului românesc, care stăpânește România Mare;

având în vedere că biserica noastră cre-ștină ortodoxă este biserica națională a statului român, pe când biserica romano-catolică este biserică internațională, că acest caracter inter-național este cu desăvârșire dăunător și opus oricărui fel de relațiuni între România noastră și sf. Scaun din punct de vedere confesional;

având în vedere că biserica noastră auto-nomă română este, și trebuie să rămână și în viitor biserica dominantă a statului nostru;

având în vedere că concepția concordate-lor e o rămășiță a mentalității medievale, care astăzi nu mai are rost justificat de exi-stență, și

având în vedere că spiritul democratic al bisericii noastre și al statului nostru este în con-trazicere cu spiritul autocrat în care trăește, și se desvoaltă biserica catolică:

1. Protestăm cu toată tăria dragostei de patrie și neam contra încheerii unui concordat cu papa dela Roma înainte de ce s'ar fi legi-ferat constituția României întregite.

2. Cerem guvernului și corpurilor legiui-toare să ia dela ordinea zilei proiectul de con-cordat propus de Papa.

3. Să sisteze orice tratative în această che-stiune cu scaunul dela Roma.

4. Să-și rezerve dreptul de a fixa în noua constituție a țării întregite regimul diferitelor culte, pe baza principiului de democrație și

egală îndreptățire la drepturi și datorințele față de stat pentru fiecare confesiune din cuprinsul țării, dând fiecăreia, ceea ce se cuvine.

5. Și declarăm că într-o cât concordatul nu se va lua dela ordinea zilei, vom deslănțui cea mai aprigă luptă împotriva lui, pentru că avem convingerea că reclamă prerogative în contul bisericii noastre și în detrimentul intereselor vitale ale patriei noastre românești.

6. Totodată cerem comitetului conducător al partidului național ca respectând concluzele adunării naționale din 1848, fără amânare să în-făptuiască concluzul de sub punct 2 al progra-mului național: unificarea religioasă într-o sin-gură biserică ortodoxă națională.

(Va urma)

Sf. Sinod

Sesiunea extraordinară de primăvară a Sf. Sinod a fost închisă Vineri. Cu acest prilej I. P. S. Sa mitropolitul primat *Miron* a resumat desbaterile care au făcut obiectul activității Sf. Sinod în sesiunea actuală, mulțumind arhieriei-lor pentru râvna arătată spre binele bisericii ortodoxe române. Mitropolitul urează arhieriei-lor cari se întorc la scaunele lor, muncă spor-nică în eparhiile lor pentru înflorirea bisericii și a țării.

Ministrul cultelor, dl. *O. Goga*, ia cuvântul pentru a aduce de asemeni mulțumiri înalților prelați și le urează să revie în curând cu puteri nouă spre a desăvârși reforma unificării bisericii ortodoxe din România.

Nr. 2224 Bis.

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceză

Asilele de copii transilvăneni au moștenit dela fostul stat ungar aproximativ 12,000 de copii așezați la părinți adoptivi și crescători de naționalitate și confesiune străină, ca să servească anumite scopuri, ce le urmărea fostul stat ungar. Inspectoratul general al sănătății și al ocrotirii sociale din Cluj, a îngrijit ca acești copii să fie așezați la familii românești, spre a-i crește ca cetățeni români și fii ai bisericii noastre stră-bune. Acțiunea aceasta, începută încă acum 2 ani, n'a dat rezultate dorite. Cauza este lipsa de educație a populațiunii românești în direc-țiunea aceasta, intenționat neglijată de fosta stăpânire, care așeza copii numai în ținuturi un-gurești.

Spre a delătura acest rău, în vederea ro-lului important ce-l poate avea preoțimea noa-stră, numitul Inspectorat general la 22 Mar-tie a. c. Nr. 5645 ne-a adresat rugarea să intervenim pe lângă preoțime ca prin cu-vântări să pregătească poporul pentru înțelege-rea problemei protecției copiilor și să-l îndemne la primirea copiilor părăsiți în familii românești.

Pentru acești copii crescătorii primesc plată după vârstă, precum și hainele necesare. S'au luat măsuri, ca dela 1 April a. c. plata să fie mărită în raport cu scumpirea vieții.

Având în vedere importanța acestei che-stiuni pentru neamul și pentru biserica noastră, atragem atențiunea preoțimii noastre asupra ei și o îndemnăm să dea poporului indemnurile și învățăturile de lipsă pentru a o îmbrățișa cu căldură. Îndeosebi familiile cu stare mai bună și în condițiuni morale bine ordonate să fie sfătuite a primi asemenea copii, și să le dea creșterea cuvenită.

Așteptăm ca indemnul nostru în interesul neamului și al bisericii să fie ascultat și fiecare preot să ne comunice câți copii ar putea să plaseze în familii în parohia sa. Aceste infor-mațiuni să ni se trimită în timp scurt, ca să le înaintăm locurilor competente.

Apelul ce ni s'a făcut și în vederea cu care se solicită colaborarea bisericii la resolvirea favorabilă a acestei probleme, ne obligă să ne dăm în largă măsură tot concursul nostru.

Sibiu, din ședința consistorului arhidie-cezan, ca senat bisericesc, ținută la 26 Martie 1921.

Nicolae Bălan,
arhiep. și mitropolit.

Nicolae Colan,
secr. cons.

Dela Asociația clerului «Andrei Șaguna»

Comunicări

1. În conformitate cu decisiunile Congresului nostru, ce se pot vedea și din rapoartele pe cari le dă această foaie, publicațiile oficiale ale Asociației se vor face pe viitor în «Telegraful Român». În urmare domnii prezenți ai despărțămintelor, îl vor primi pentru a se putea orienta direct și imediat despre măsurile, ce se iau și dispozițiile, ce se fac de comitetul central pentru viața Asociației. Fiecare număr al «Telegrafului» se va colecta și îngriji la arhiva despărțământului, având a se plăti abonamentul din cele 30%, a cotizațiilor dela membrii cari stau la dispoziția despărțămintelor. — P. O. dnii protopopi, cari primesc foaia întrucât nu sunt prezenți, sunt rugați a o preda președintelui despărțământului, care se va anunța pentru a i-se trimite direct, ori o vor păstra unde până acum nu s'a organizat despărțământul, fiind rugați cu insistență să binevoiască a face demersurile pentru neîntârziata organizare a despărțământului. — Statutele și analele Asociației despre primul congres, le pot avea dela președintele secției căreia aparțin sau dela biroul central.

2. Prin decisiul Nr. 16 s'a hotărât că 30% din suma întreagă a cotizațiilor încasate să se reție la despărțământ pentru acoperirea trebuințelor acestuia, ca bibliotecă, casă de adăpost etc., 20% se trimite secției pentru trebuințele acesteia, iară 50% se administrează centrului la adresa: «Asociația clerului Andrei Șaguna».

3. Cotizațiile dela membri se încasează în suma anuală de 25 lei și dela cei ce s'ar înscrie acum, pe toți trei anii, dacă au fost în funcțiune în 1919, în total 75 lei.

4. Președinții despărțămintelor și casierii acestora vor îngriji fără amânare să se alcătuiască tabloul exact al membrilor cu toate datele personale, cerute de § 5 din statute și cu cotizațiile plătite până acum, pentru ca să se știe cine sunt membrii la Asociație și din aceasta să scoatem orientările necesare.

5. În special despărțămintele din secțiile Sibiu și Cluj, cari urmează să-și țină adunarea de constituire în timpul cel mai apropiat să grăbească a trimite comitetului secției respective aceste date cum și procesele verbale de constituire a despărțămintelor și cercurilor religioase, întrucât nu s'au trimis până acum, (anume despărțămintele: Agnita, Brașov, Făgăraș, Hațeg, Hunedoara, Ilia, Mediaș, Săliște, Sebeș, Sibiu, Târnava și Zarand dela Sibiu; și Abrud, Cămpeni, Cluj, Dej, Reghin, Târgul-Murăș dela Cluj. Aceste din urmă se vor trimite la adresa părintelui protoiereu Dr. Ioan Lupaș, profesor universitar, președintele secției Cluj.

6. Asemenea sânt invitate secțiile Caransebeș și mai ales Oradea-mare să înainteze comitetului central rapoarte despre organizarea îndeplinită până acum în despărțăminte și pe cercuri religioase. Și întrucât nu s'ar fi îndeplinit organizarea pretutindenea să se facă fără amânare, ca să ne putem face tabloul clar al situației, în cadrul Asociației noastre.

7. La secretarul general al Asociației se mai găsesc bilete gratuite, de călătorie — dus și întors — pentru adunarea generală a societății ortodoxe, ce se va ține la 27—30 Mai a. c. în Chișinău. Doritorii de a beneficia să se anunțe îndată părintelui P. Morușca Sibiu, Seminarului teologic.

Biroul com. central

Dăruiri pentru orfelinat

Doamna Eugenia Pinciu, văduvă de funcționar de bancă din Micăsasa, în amintirea defunctului său soț, a dăruit orfelinatului ort.-rom. din Sibiu 100 Lei.

Doamna Irina V. Fincu născ. Zehan din Sibiu, «în amintirea mult iubitei și neuitatei sale prietene, doamna Maria Dr. Piso născ. Turcu» dăruiește 100 lei. Ear dl V. Kronner, conducătorul magaziei băncii Centrale din Sibiu, 200 lei. Pentru aceste daruri marinimoase, direcțiunea Orfelinatului ort. rom. aduce cele mai ardânc simțite mulțumiri.

Sibiu, la 21/IV 1921.

Direcțiunea

Știrile zilei

Mare solemnitate. Ca semn al legăturii frățesti între sufletul francez și sufletul român, și în același timp ca omagiu al Franței adus culturii românești, ministrul Daeschner, reprezentantul mării noastre surori în România, a remis profesorilor universitari români din Cluj Crucea legiunii de onoare, de Ofițer de Academie, și de Ofițer al instrucției publice, acordate de guvernul republicei. Solemnitatea decorării s'a făcut în 20 l. c. în aula universității din Cluj. Decorați sânt următorii profesori universitari: Sextil Pușcariu, V. Dimășiu, G. Bogdan-Duică, D. Călugăreanu, I. Hațeganu, M. Ștefănescu și G. Opreșcu.

† **Constantin Proca**, fost paroh în Râșnov și protopretor al plasei Brașov, după scurte suferințe, împărțit fiind cu sfintele Taine, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, în 19 April a. c. în vârstă de 45 de ani. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre vecinică odihnă în 21 April c. n. la ora 3 p. m. în cimiterul bisericii din Râșnov. Odihnească în pace!

Costi Proca, — scrie G. Tr., — în anul 1916 a trecut împreună cu armata română, care se retrăgea, în vechiul regat, unde s'a înrolat în armata română, aducându-i prețioase servicii. În vara anului 1917, a fost trimis ca membru propagandist în Rusia și Siberia, pentru a recruta dintre prizonierii austro-ungari români voluntari pentru armata română. Reîntors la Brașov, în eara anului 1918, a intrat în serviciul administrației române, fiind numit administrator de plasă. Regretatul Costi Proca lasă în societatea Brașovului, unde se bucura de numeroase simpatii, unanime regrete.

Dela Societatea Ocrotirii Orfanilor din război. Secția Regională Sibiu. S'au primit ca donații din partea următorilor domni, cu ocazia inaugurării festive a Orfelinatului din Orlat în ziua de 17 April 1921: I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae, Col. Nicolescu, Lt. Col. Grigoriu, dnii General Moga, General Dănilă Pap cu dna, dnele Bologa, Agnes Măcelariu, dl și dna Dr. Lazar Popovici, dsoara Zina Moga, Manta jun. Gurarăului, Manta sen. Gurarăului, Dionisie Aron, I. Beleuța, Sibiu, dna și dl A. Bârseanu, dl și dna Comșa prefect, câte 100 Lei. Căpitan Nibil și dna 60 Lei. Păr. Prot. Borcea din Săliște, dna. Constanța Hodoș, Dr. Goritz primar, câte 50 Lei. dna Bunea Ioan, Păr. Dăncilă și dna, Col. Ciuperca, câte 40 Lei; dnii Reu Orlat 30 Lei. Dionisie Danea, 25 Lei. prof. Criștiu, Arsenie, Florin Manta, Titus Decei, S. Lolo, câte 20 Lei. prot. N. Togan, 15 Lei. Păr. I. Dăian donație pentru orfani adunată în comuna Sângătin, Lei 460'50. — Societatea Ocrotirii Orfanilor din război aduce pe această cale cele mai vii mulțumiri marinimoșilor donatori. — **Catinca A. Bârseanu**, prezintă. Col. N. Ciuperca, Secretar.

Centenarul lui Dante. Sărbătorirea centenarului lui Dante începe la Florența în 27 April. D' Annunzio va ține discurs de comemorare. Apoi vor începe pelerinagiile la mormântul poetului dela Ravenna. În timpul anului întreg conferințe și lecturi asupra Divinei Comedii.

† **Simeon Săcărea**, preot ort. rom. în Șibot (tr. Orăștie) a încetat din viață în 20 April a. c. în etate de 67 de ani, după 33 de ani de preoție. Bătrânul preot, care a suferit din partea stăpânirilor trecute, pentru sentimentele sale românești, lasă în urma sa o numeroasă familie. Răposatului în Domnul fie-i țărâna ușoară.

Anunț. Cu ziua de azi se admit la expediere în tot cuprinsul României pachete, grupuri și casete cu valoare nelimitată. Primirea se face la poșta din oraș Sibiu și la cea din gară. Publicul se face atent, să îngrijească de împachetare solidă și sigilarea cotelor cu valoare declarată.

Șeful oficiului din Sibiu.

Sednță literară. a treia, a ținut în 21 l. c. Reuniunea meseriașilor români din Sibiu, în localitățile sale din strada Brukenthal 17. După citirea proceselor verbale, prin secretarul, dl St. Duca, — președintele, dl G. Poponea, deschizând ședința, dă cuvântul părintelui I. Dăncilă, preot militar și confesorul garnizoanei, care în cuvinte potrivite a vorbit despre: Felul cum trebuie să cugetăm de Domnul nostru Isus Hristos. Au urmat apoi bucăți de muzică vocală și instrumentală și recitări, primite cu aplauze repetate. La urmă s'au sortat între participanți 12 cărțile folositoare.

Creștini vrednici. Primim următoarele: Rog să binevoiți a publica în Telegraful Român cu numele pe următorii creștini, din comuna Inuri (tractul Alba-Iulia) ca binefăcători ai sfintei noastre biserici: Datu Avram și Bogdan Georgiu care din ale lor puteri au pictat biserica, cu 2600 lei. Tot ei au plătit pentru ușa împărătească la sfântul altar 400 lei. Coltor Antonie a dat 2 sfeșnice înaintea altarului, cu 500 lei. Viadu Ioan lui Costantin a dat un clopot la sfânta biserică, cu 8000 lei. Vladu Gligor lui Todorescu a cumpărat un potir cu 419 lei. Datu Petru lui And-ei și Drăgan Ionuț au dat 4 icoane înaintea sfântului altar, cu 400 lei. Dumnezeu să le respălătească pentru darul adus casei Domnului. Inuri, în 18 April 1921. **Ioan Pa-tachi**, paroh ort. român.

† **Mărioara Palade**, fiica preotului nostru Nicolae Palade din Cămpeni, împărțită cu sf. taine ale muribunzilor, după lungi și grele suferințe, în al 18 lea an al etății, la 3/16 April a. c. ora 11 a. m. și-a dat sufletul în mâinile cerescului Părinte. Imormântarea defunctei s'a făcut la 5/18 April a. c. ora 2 p. m. în cimiterul bisericii ortodoxe rom. din Cămpeni. Odihnească în pace!

Reprezentatie teatrală în Deda. Corpul didactic din Deda invită la producțiunea de teatru, coruri și recitări, urmată de dans, ce o va aranja cu ocaziunea tinerii conferenței cercului cultural al învățătorilor din plasa de sus și de jos a Reghinului, la 3 Mai a. c. (3 a zi de Paști) în școala din Deda. Dela 2½ — 6 oare p. m. confereuță. Inceputul producțiunii la 8 ore seara. Intrare Loc I. de pers. 20 Lei, (de familie à 3 pers. 50 Lei). Loc II. 15 Lei, Stat 10 Lei. Venitul e destinat bibliotecii școlare.

Ovăs de sămânță și Cartofi de prima calitate se află de vânzare cu prețuri moderate la Centrala Băncilor și cooperativelor satești «Infrățirea» în Sibiu, strada Brukenthal Nr. 17.

Convocare

Membrii consiliului central al ocrotirii orfanilor din război sânt rugați a lua parte la ședințele Consiliului central, conform art. 26 din statute, care se țin în 11—14 Mai 1921 la Cluj, în localul Diviziei XX, sediul regiunii IX Cluj. Ordinea zilei:

1. Ratificarea măsurilor generale luate dela 25 Noemvrie 1920—5 Mai 1921, conform art. 30 din statute.
2. Aprobarea bugetului general al societății pe 1921/2.
3. Modificarea regulamentului și întocmirea statutului personalului societății.
4. Iniințarea de orfelinate pentru copii dela război și a unui sanator permanent pentru orfani.
5. Coordonarea și uniformizarea măsurilor generale de asistență sanitară, profesională etc.
6. Intocmirea și aprobarea programului de activitate generală pe anul 1921/2.
7. Prezentarea dării de seamă generală pentru congres și a dărilor de seamă regionale.
8. Alte chestiuni ce se vor ivi.

Olga Sturdza
Prezidenta consiliului central

Convocare

Membrii Societății pentru Ocrotirea orfanilor din război din întreagă țara sânt convocați conform art. 31 din statute la al doilea congres general al societății ocrotirea orfanilor din război din România mare care se ține la Cluj în 15 și 16 Mai 1921, în localul teatrului național, sub înaltul patronaj al M. S. Reginei Maria. Ordinea zilei:

1. Darea de seamă generală a consiliului central despre activitatea desfășurată în 4 ani de asistență a orfanilor din război.
2. Dările de seamă ale regiunilor Iași, București, Craiova, Chișinău, Cernăuți, Sibiu, Constanța, Timișoara și Cluj, asupra activității pe 1920/1.
3. Modificarea statutelor societății.
4. Stabilirea legăturii cu instituțiile similare din străinătate.
5. Alte chestiuni ce se vor ivi.

Olga Sturdza
Prezidenta generală a Societății ocrotirea orfanilor din război

Nr. 55/921

(50) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II Găl-păia, protopresbiteratul Unguraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B pentru întregirea venitelor dela stat.

Cereri de concurs instruite cu documentele prescise se vor înainta subscrisului în termenul deschis.

Concurenții, pe lângă observarea normelor reglementare, se vor prezenta în parohie pentru a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Unguraș, 3/16 Martie 1921.

În înțelegere cu comitetul parohial.

Ioil Ghiurițan,
protopresbiter

Nr. 252—1921

(51) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Bucium-Muntari, protopopiatul Abrudului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele cuprinse în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Concurenții să-și trimită petițiile instruite în ordine, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopopesc, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, pe lângă încuviințarea protopopului, spre a celebra, predica și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. al Abrudului în înțelegere cu comitetul parohial.

Abrud, 18 Martie 1921.

Petru Popoviciu,
protopop.

Nr. 28/1921

(49) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a Miluan, protopresbiteratul Unguraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cereri de concurs înzestrate cu documentele prescise să se înainteze subscrisului în termenul deschis.

Concurenții, pe lângă observarea normelor reglementare, se vor prezenta în parohie pentru a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Unguraș, 3/16 Martie 1921.

În înțelegere cu comitetul parohial.

Ioil Ghiurițan,
protopop.

Nr. 180/921 Of. prot.

(52) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de parohi din parohiile de cl. II-a Diug și Corueni, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, computate dela prima lui apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt cele fasonate în coala B de congruă.

Concurenții au a-și așterne rugărilor lor, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis — și pe lângă prealabila încuviințare a protopresbiterului concernent — a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică de acolo, spre a cânta, predica și eventual a celebra sfânta liturgie.

Dej, 21 Martie 1921.

Oficiul prot. al tractului ort. rom. Dej, în înțelegere cu comitetele parohiale.

Teodor Hermann
protopresbiter

Nr. 54/1921

(48) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului învățătoresc vacant din parohia Miluan, protopresbiteratul Un-

guraș, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt 300 lei dela parohie, restul se întregeste dela stat.

Cvartir în natură.

2 stânjini lemne, 40 st. □ grădină de legume.

Cereri de concurs înzestrate cu documentele cerute să se înainteze subscrisului în termenul deschis.

Unguraș, 3 Martie 1921.

În înțelegere cu comitetul parohial.

Ioil Ghiurițan,
protopop

Nr. 103/1921

(45) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă de clasa a II Blășfalău de sus cu filiile Signur și Terpiu, în protopresbiteratul Bistriței se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt tot cele arătate în coala B. pentru întregirea dotațiunii preoțești dela stat.

Cereri de concurs, însoțite de documentele de calificare, reflectanții le vor înainta în termenul deschis la Oficiul protopresbiterat ort. rom. al Bistriței și având încuviințare dela protopresbiter, se vor putea prezenta și în parohie în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a face cunoștință poporului cântând în biserică, predicând, eventual slujind S. liturgie.

Bistrița, 17/30 Martie 1921.

Oficiul protopresb. ort. rom. în înțelegere cu comitetul parohial.

Gregoriu Pletosu,
protopresb.

Nr. 523/1921

(40) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. IIIa Soporul de câmpie se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia inserare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. referitoare la întregirea venitelor dela stat. Locuință și supraedificate în natură, 40 jugăre porțiune canonică.

Doritorii de-a ocupa acest post să-și înainteze cererile concursuale instruite în ordine subsemnatului oficiu protopresbiterat, în termen deschis, stându-le în voie a se prezenta în parohie spre a celebra, cuvânta și lua contact cu poporul.

Turda, 28 Decembrie 1920.

Oficiul protopresbiterat în înțelegere cu comitetul parohial.

Jovian Murășan,
protopop

Nr. 1562. Bis.

(44) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de cântăreț la biserica catedrală din Sibiu se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul «Telegraful Român».

Dela concurenți se cere calificarea indicată în Statutul organic § 22 pct 12.

Retribuțiunile se vor stabili în acord comun cu Consistorul arhiepiscopial, la care sânt a se trimite și cererile de concurs.

Sibiu, din ședința Consistorului arhiepiscopial, ca senat bisericesc, ținută la 15 Martie 1921.

Consistorul arhiepiscopial.

Nr. 411/1920

(43) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II a Hondol, protopresbiteratul Deva, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele cuprinse în coala B. pentru întregirea datoriei dela stat.

Concurenții să-și aștearnă petițiile instruite în ordine, în termenul indicat la oficiul proto-

presbiterat subsemnat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică pe lângă încuviințarea protopresbiterului, spre a celebra, predica și a face cunoștință cu poporul.

Deva, la 8 Decembrie 1920.

Oficiul protopopesc al Devei.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Nr. 128/1921

(34) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa II-a Armeni, protopresbiteratul Mercurei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele statorite în norme din vigoare.

Cereri de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc, având concurenții a se prezenta la biserică spre a cânta, cuvânta sau celebra.

Mercurea, 11 Martie 1921.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. al Mercurei în conțelegere cu comitetul parohial.

Avr. S. Pecurariu,
protopop.

Nr. 82/1921

(32) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Varmaga, protopresbiteratul Devei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cereri de concurs, înzestrate cu documentele necesare, să se înainteze subscrisului în termenul sus indicat.

Concurenții, după prealabila încuviințare a protopresbiterului, să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică din parohie spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Deva, 7/20 Martie 1921.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Nr. 564/1920 Prot.

(33) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a doua din comuna Bodbav, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cereri de concurs împreună cu documentele ce se cer, să se înainteze subscrisului în termenul susindicat.

Concurenții, după prealabila încuviințare a protopresbiterului, să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică din parohie spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Agnita 11 Martie 1921.

În înțelegere cu comitetul parohial.

Joachim Muntean,
protopop.

Nr. 37/1921 prot.

(41) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Rusciori, tractul Sibiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Cereri de concurs, înzestrate cu documentele cerute (atestat de botez, atestat școlar dela școala medie, Absolutorul teologic, atestatul de calificare preoțească și de eventuale servicii) se vor înainta subscrisului în termenul deschis.

Aspiranții la această parohie se vor prezenta cu observarea dispozițiilor regulamentare în vre-o Duminecă sau sârbătoare și în parohie și la biserică, spre a se face poporului cunoscuți.

Sibiu, în 22 Martie 1921.

Oficiul protopresbiterat al Sibiului în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter